

гуманістичні характеристики національної ідеї знаходять своє функціональне застосування у конкретиці завдань освітніх інститутів, а загальні освітні цінності – у конкретиці функціонального захисту національних інтересів. Яскравим прикладом такої національної ідеї є практичне запровадження української мови як основної мови викладання в усіх закладах середньої освіти України. Конкретизовано основні ціннісно-функціональні механізми легітимації та делегітимації соціальних норм у сфері освіти, зокрема легітимації поступового переходу на державну мову викладання в усіх школах України як частини загального проекту Нової української школи.

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

М. Б. Євтух, докт. пед. наук, проф.

У сучасних умовах реформування середньої і вищої школи особливої актуальності набувають проблеми професійної підготовки вчителя, в тому числі і вчителя початкової школи, вдосконалення її форм і методів. XXI століття характеризується значною кількістю змін в системі освіти, зокрема прийняттям низки Законів України “Про освіту”. Сьогодні також здійснюється глобальна реформа Нової української школи, основною метою якої є створення школи, яка надаватиме учням не лише знання, а й вміння застосовувати їх у житті; вміння критично мислити, формувати і висловлювати власну думку; школи, яка навчить дітей бути свідомими громадянами своєї країни. Доведено, що одним із пріоритетів завдань є вдосконалення освітнього простору, який би відповідав потребам сьогодення, і водночас забезпечував такий розвиток освітньої сфери держави, який би мав власні переваги та досягнення.

В умовах розбудови української державності, культурного та духовного відродження українського народу основні шляхи реформування освіти було визначено ще у Державній національній програмі “Освіта” (“Україна XXI століття”). Вже у XXI ст., з метою модернізації освіти, й зокрема підвищення ефективності організації підготовки майбутніх вчителів початкової освіти, Кабінет міністрів України ухвалив Концепцію реалізації державної політики у сфері загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року” (№988-РН від 14.12.2016), де зазначено як одну з ключових вимог – підготовку висококваліфікованих учителів, з високим рівнем володіння територією та практикою проектування, практичного втілення і особистісного підходу, безумовно розвитку здібностей учнів, створення навчально-предметного середовища, що в сукупності

забезпечують психолого-педагогічний комфорт і сприяють вияву творчості школярів. Нова українська школа повинна давати учням не тільки знання, а й вміння застосовувати їх у житті.

Схарактеризовано низку документів, спрямованих на реалізацію основних положень Концепції НУШ. *Акцентовано* увагу на окремих положеннях Концепції НУШ, що вимагають посиленої уваги не лише з боку вчителів, батьків і громадськості в цілому, а й наукової спільноти, яка в змозі забезпечити науково-навчально методичний супровід для перепідготовки вчителів. *Доведено*, що діяльність НУШ має будуватися як інноваційна педагогічна діяльність, окреслено основні аспекти такої діяльності.

Розкрито сутність педагогіки добра Івана Зязюна в підготовці учителів. *Визначено* основні шляхи інтеграції вітчизняної системи науки і освіти в європейський освітній простір, зокрема: реорганізація навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти; уточнення, змісту і організаційних форм навчання з акцентом на діяльнісний аспект засвоєння змісту підготовки фахівців та ін.

ФІЛОСОФСЬКО-ОСВІТНІЙ ДИСКУРС МОДЕРНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ (РЕАЛІЇ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ)

П.Ю. Саух, докт. філ. наук, проф.

Виявлено причини розбалансованості навчання і виховання в освітньому процесі. Доведено, що вирішити проблему цілісності навчально-виховного процесу можливо на основі синергійного тренда спеціально організованого “едукативного середовища” на зразок давньогрецького світоглядного ідеалу “пайдеї”, який поєднував виховання, навчання, включеність людини у весь комплекс культури й природи, і лише завдяки такій включеності “виходив” на освіченість.

Встановлено основні тенденції в сучасному молодіжному середовищі та, враховуючи їх специфіку, запропоновано основні крижні в роботі з сучасною молоддю. Зокрема виявлено характерні риси “Z” - покоління та окреслено особливості роботи з ним в контексті реалізації концепції Нової української школи.

На основі філософського аналізу сучасних глобалізаційних процесів розкрито сутність реальних тенденцій культурного самовизначення і релігійної самобутності особи. Доведено, що глобалізація як “стиснення (ущільнення) світу” і перетворення планети у “єдине ціле” не може витіснити культурне та релігійне